

Nr 7.

Bevillningsutskottets betänkande i arledning av väckta motioner om rätt för städer, köpingar och municipalsamhällen att erhålla befrielse från eller nedsättning av bilskatt för vissa bilar.

(1:a avd.)

I två likalydande, till bevillningsutskottet hänvisade motioner, I: 90 av herr *Karl Johanson* och II: 161 av herr *Gavelin* m. fl., har hemställts, »att riksdagen ville i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om utredning och förslag till sådan ändring av automobilskatteförordningen, att städer, köpingar och municipalsamhällen erhålla befrielse, eller nedsättning, av bilskatt för bilar som uteslutande användas för gatuväsendets räkning».

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för det i motionerna framställda yrkandet, får utskottet hänvisa till motionen II: 161.

Motorfordonstrafiken beskattas dels genom en årlig avgift å själva fordonet och dels genom avgifter å vissa drivmedel. Fordonsskatten eller den egentliga automobilskatten utgår enligt förordningen den 2 juni 1922 om automobilskatt (nr 260). Skatt utgår å automobil och släpvagn, som enligt motorfordonsförordningen äro registreringspliktiga. Enligt 2 § nämnda förordning, sådant detta författningsrum lyder enligt förordningen den 31 oktober 1939 (nr 774) äro vissa undantag meddelade från skyldigheten att utgöra skatt. Frikallade från skatteplikt äro sålunda:

a) automobil, som äges av medlem av konungahuset samt, under villkor av ömsesidighet, enligt vad Konungen därom förordnar, automobil, tillhörig främmande makts härvarande beskickning eller konsulat tillhörande person, som icke är svensk undersåte;

b) automobil eller släpvagn, som är inrättad uteslutande för brandväsen eller för transport av sårade eller sjuka, så ock annan automobil med tillhörande släpvagn, därest automobilen och släpvagnen användas uteslutande för brandväsen och äro försedda med tydlig beteckning, utvisande att de tjäna brandväsendet;

c) motorcykel, som är inrättad såsom invalidfordon och vars maximihastighet icke överstiger trettio kilometer för timme, ävensom motoreykel, som enligt vad särskilt är stadgat skall anses såsom lättviktsmotorcykel; samt

d) automobil eller släpvagn, då fordonet är taget i anspråk med nyttjanderätt jämlikt bestämmelserna i allmänna förfogandelagen den 22 juni 1939

(nr 293), beredskapsförfogandelagen den 22 juni 1939 (nr 297), lagen den 31 mars 1938 (nr 90) om förfoganderätt för luftskyddets behov eller rekvisitionslagen den 31 mars 1938 (nr 87). [Nu beredskapsförfogandelagen den 30 juni 1942, rekvisitionslagen den 30 juni 1942 och civilförsvarslagen den 15 juli 1944.]

Vid flera tillfällen ha yrkanden framställts om befrielse från eller lindring i fordonsskatten även för vissa andra slag av automobiler. Sålunda hemställdes i en med anledning av Kungl. Maj:ts till 1922 års riksdag avgivna proposition, nr 199, med förslag till förordning om automobils katt inom andra kammaren väckt motion, nr 283, att automobiler, som användes av tjänstemän för deras tjänsteresor, måtte helt eller delvis undantagas från fordonsskatten. Andra särskilda utskottet, till vilket förenämnda proposition och motion hänvisats, avstyrkte bifall till motionen (utl. nr 2) och anförde såsom skäl härför, att, även om en dylik skattefrihet i vissa fall kunde synas önskvärd, förslaget därom dock näppeligen läte sig genomföras med hänsyn till svårigheten att avgöra, huruvida automobil användes uteslutande för tjänsteresor.

Samma skäl för avslag åberopades av 1928 års bevillningsutskott i betänkande (nr 2) i anledning av väckta motioner, I: 108 och II: 175, om befrielse från automobils katt för ägare av lastautomobil, som lastade högst 1 ton och vilken uteslutande användes för transport av ladugårds- och andra lantbruksprodukter eller för jordbruket avsedda varor. Utskottet framhöll även att det syntes mindre tilltalande att på sätt bestämmelsernas tillämpning förutsatte inskränka bruket av vissa automobiler, som i många fall med fördel skulle kunna användas för andra ändamål.

Nämnas kan även att 1937 års automobilskatteutredning, som i anledning av gjorda framställningar haft att taga ställning till frågan om befrielse helt eller delvis från fordonsskatt för bärgningsbilar, icke funnit skäl föreligga att för denna fordonskategori tillstyrka något avsteg från eljest gällande regler (SOU 1937: 53, s. 112).

Utskottet.

I ifrågavarande motioner har hemställts om skrivelse till Kungl. Maj:t med anhållan om utredning och förslag till sådan ändring av automobilskatteförordningen, att städer, köpingar och municipalsamhällen erhålla befrielse från eller nedsättning av automobilskatten för automobiler, som uteslutande användas för gatuväsendets räkning.

Av den ovan lämnade redogörelsen torde framgå att undantag från skatteplikt enligt automobilskatteförordningen endast sparsamt beviljats. Såsom skäl mot skattebefrielse har bland annat åberopats svårigheten att avgöra, huruvida automobil användes uteslutande för det ändamål för vilket skattebefrielse komme att medgivas. Detta skäl torde även kunna åberopas gent emot nu föreliggande förslag. Sålunda torde det icke vara möjligt att på ett tillfredsställande sätt utöva kontroll över att vissa automobiler endast användas för körslor, som ha samband med väghållningen. Att å andra sidan medgiva skattebefrielse i förhållande till automobilernas beräknade användning

för gatuväsendets räkning synes av praktiska skäl icke böra ifrågakomma. Även andra betänkligheter mot att medgiva skattebefrielse för nu ifrågavarande automobiler kunna anföras. Utskottet vill i detta sammanhang erinra om, att det på sina håll torde förekomma, att de kommunala myndigheterna utlämna vägunderhållet på entreprenad. Att i dessa fall medgiva skattebefrielse anser utskottet uteslutet.

Under åberopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att de likalydande motionerna I: 90 av herr Karl Johanson och II: 161 av herr Gavelin m. fl. om rätt för städer, köpingar och municipalsamhällen att erhålla befrielse från eller nedläggning av bils katt för vissa bilar, icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 20 februari 1947.

På bevillningsutskottets vägnar:

A. J. BÄRG.

Närvarande:

från första kammaren: herrar Johan Bäck, Elon Andersson, Wahlmark, Velander, Sjö Dahl, Frans Ericson, Wehtje, Björnsson, Heüman och Näsgård, samt

från andra kammaren: herrar Hagberg i Malmö, Hammarlund, Olsson i Gävle, Sandberg, Orgård, Falk, Jonsson i Skedsbygd, Karlsson i Grängesberg, Nilsson i Kristinehamn och Jonsson i Malmgrava.
